

взгляда на жизнь. Один из теоретиков пессимизма, А. Шопенгауэр, утверждает: "... особенностью первой половины жизни является неудовлетворенная тоска по счастью, ... вторая характеризуется опасением перед несчастьями. Ибо здесь у нас образовалось уже более или менее ясное сознание того, что всякое счастье химерично, страдание же реально" [1, 362]. Особое значение феномен пессимизма приобретает в контексте врачебной деятельности. Среди способов его проявления в данной сфере, можно выделить: 1. влияние пессимистического настроения самого пациента на ход и результат лечения болезни; 2. влияние пессимистического настроения врача (медицинского персонала) на пациента и, как следствие, на ход и результат лечения болезни. Эти два способа близки по своему значению и часто взаимосвязаны. Еще И. Мечников связывал увеличение числа самоубийств с влиянием пессимистических теорий [2]. Поэтому психологический настрой пациента должен регулироваться, по мере возможности, врачом и медицинским персоналом, с целью предотвращения возникновения у пациента пессимистических мыслей. Пессимизм врача, на наш взгляд, может помочь ему критически оценить состояние больного, предположить худшие варианты развития событий. При этом врач не должен поддаваться пессимистическому настрою в присутствии пациента. Таким образом, пессимизм не стоит воспринимать исключительно как негативный феномен. С одной стороны, он способствует объективной и критичной оценке обстоятельств. С другой стороны, длительное влияние пессимизма на медицинского работника может вселить неуверенность в своих силах, сомнение относительно благоприятного исхода лечения пациента, и, как следствие, разочарование в своей профессии и во всем окружающем мире.

ЩОДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В УКРАЇНІ

Гришук В.О.

Науковий керівник: к.ю.н., ас. Аніщенко М.А.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра управління і економіки фармації, медичного та фармацевтичного правознавства

Мета дослідження – дослідити нормативно-правові акти, що регулюють стоматологічну практику, виявити особливості та проблеми правового регулювання визначених питань, окреслити шляхи вирішення зазначених проблем. Матеріали та методи – нормативно-правова база України, статистичний, порівняльно-правовий, метод аналізу, метод синтезу. Результати та їх обговорення. Суспільні відносини в сфері застосування допоміжних репродуктивних технологій регулюються Законом України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», Цивільним кодексом України, наказом МОЗ України «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування» від 14.02.2012 № 110, наказом МОЗ України «Про затвердження Протоколів надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія“, „терапевтична стоматологія“, „хірургічна стоматологія“, „ортодонтія“, „дитяча терапевтична стоматологія“, „дитяча хірургічна стоматологія“» від 23.11.2004 № 566 та іншими нормативними актами. Дослідивши нормативну базу, було виявлено певні проблеми, які потребують вирішення. Висновки. На нашу думку, з метою захисту прав як лікаря-стоматолога, так і пацієнта, необхідно запровадити на державному рівні типову форму договору про надання стоматологічних послуг, де детально прописати права та обов'язки, відповідальність та гарантійні зобов'язання сторін.

ЧОМУ АНТИПСИХІАРТІЇ НЕМАЄ МІСЦЯ СЬОГОДНІ?

Давидова А. Ж.

Науковий керівник: проф. Утюж І.Г.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра суспільних дисциплін

Антипсихіартія виникла в 60х роках двадцятого століття як течія, що базується на працях З.Фрейда та К. Юнга. На протидію традиційній психіатрії, антипсихіатрія не пригнічує хворих в їх бажаннях, а навпаки допомагає їм розкрити їхні Его максимально, аби знайти

вогнище проблеми, викривлює індивідуальний підхід до пацієнтів, адже їх проблеми витікають з суб'єктивних і об'єктивних причин. Антипсихіатрія застосовує такі методи як гіпонітичний стан, стан пацієнтів під психотропними речовинами та використовує мистецтво як лікування (арттерапія). Через нетрадиційність методів та неможливість наукового пояснення з точки зору медицини, антипсихіатрія зазнає великої критики таких експертів як Дж. Берклі, М. Флека, Е. Шортера, тощо. Прихильників антипсихіатрії засуджували за заперечення психічних хвороб та сприйняття психіатрії як один з методів боротьби влади проти людей, поведінка яких могла порушити створюваний ними соціальний порядок. Проте головним критерієм, через який антипсихіатрію неможливо поставити в ряд до інших медичних наук є власне ненаукова аргументація принципу лікування (тобто прагматичність переважає над теоритизмом), невелика кількість випробовуваних, на основі котрих неможливо зробити достовірний висновок про вплив антипсихіатрії на лікування пацієнтів. Антипсихіатрія не знайшла собі місця на теренах нашої дійсності, і на то є об'єктивні причини. Тоталітарні практики радянського режиму не давали розвиватися антипсихіатрії. Але й за умов незалежності України цей напрям не визнається офіційною медициною. Витратити час на людину в умовах квазікапіталізму немає сенсу.

НУЖНА ЛИ ФИЛОСОФИЯ В МЕДИЦИНЕ?

Драмарецкий Б.С.

Научный руководитель: проф. Утюж И.Г.

Запорожский государственный медицинский университет

Кафедра общественных дисциплин

Изучение философии еще с давних времен считалось важным делом. Люди всячески стремились объяснить свое существование, чтобы понимать, что и почему с ними происходит и как жить дальше. Смелые открытия иногда сопровождались неудачами. В условиях какой-либо неприятности или травмы врач был первый кто оказывал помощь больному, кто утешал, давал надежду и поддерживал его. Врач с самого начала был философом. Уже с тех давних времен, и до наших дней доходят различные источники всевозможных, действительно глубоких, на тот момент познаний человеком жизни. Взять к примеру, Гиппократ и его учения о медицине, они были мудрыми и в некоторой степени актуальными даже сейчас. Взять греческую архитектуру, насколько она была технически и эстетически гениально продумана. Взять, наконец, философские, фундаментальные размышления и рассуждения о многих аспектах бытия. Греки уже тогда могли сказать достаточно для понимания жизни: "Работа, выполненная с удовольствием, позволяет достичь совершенства" - Аристотель; "Великая наука жить счастливо состоит в том, чтобы жить только в настоящем" - Пифагор. Интеллектуальное развитие греков на то время, можно сказать достигло своего апогея. Мы можем даже видеть как избыточные знания, или просто использование их без доброго умысла причиняют вред людям: "Остроумие - это дерзость, получившая образование" - Аристотель. Избыточные знания над действиями могут породить плохое эмоциональное состояние, а эмоциональное - физическое, и как результат, появляются болезни, которые пытается ликвидировать медицина. Именно пытаться ликвидировать, а лечить она начнет чуточку позже. Развивалось общество, развивалась медицина, но не могли люди избавиться от болезней, залатают одну пробоину, как появится новая. И не догадывались даже по началу, что смотреть нужно не на поверхность, а в корень. С тех пор люди начали задумываться над тем, что они думают и говорят, и стали учить других управлять своими мыслями. Научили этому они и Медицину. С тех пор, люди занимавшиеся врачеванием рассматривали понятие болезни и страдание души как оно и то же. И только с тех пор медицина стала поистине лечить людей. Казалось бы, философия, наука о нашем бытие, или вовсе предмет критики некоторыми как нечто бесполезное, является основой успешного лечения людей, но более того - основой их счастливой Жизни на Земле. Поэтому можно с уверенностью утверждать, что знание и понимание Философии - это знание самого главного, а для медицины - это условие ее бытия.